

گنجشک‌های خودخواه

ثابت شده که کمک به خویشاوندان برای پرندگان اجتماعی بسیار مهم است. تنها با توجه به نقش پرندگان در طبیعت است که می‌توان به ارزش وجودی و اهمیت واقعی آنها پی برد.

جام جم آنلاین: ثابت شده که کمک به خویشاوندان برای پرندگان اجتماعی بسیار مهم است. تنها با توجه به نقش پرندگان در طبیعت است که می‌توان به ارزش وجودی و اهمیت واقعی آنها پی برد.

گسترش مطالعات اکولوژیک، زمینه و امکانات بیشتری را برای آشنایی با نقش ویژه و با اهمیت پرندگان فراهم کرده است.

بتازگی نتایج یک تحقیق نشان داده است پرندگان اجتماعی که از تولیدمثل دست می‌کشند تا مراقب جوجه‌های سایر هم‌نوعان خود باشند، در حین مراقبت، بیشتر جوجه‌هایی را که با خودشان خویشاوند هستند، در اولویت قرار می‌دهند.

این تحقیق که در یک منطقه دورافتاده از استرالیا انجام شده، رفتار گونه‌های اجتماعی را بدقت مورد بررسی قرار می‌دهد.

از این میان یک گونه خاص از گنجشک‌سانان به نام تاجدار شاه بلوطی با نام علمی Pomatostomus reficeps برای تحقیق در نظر گرفته شد و در فاصله سال‌های 2006 تا 2008 بوسیله فرستنده‌های خودکار رادیویی فوق‌العاده کوچک رفتارهای این گونه بدقت ثبت، تجزیه و تحلیل شد.

گنجشک تاجدار شاه بلوطی یک پرنده کاملاً اجتماعی است. تعداد اعضای یک گروه می‌تواند از سه تا 20 عدد متغیر باشد. معمولاً یکی از پرندگان ماده در محل باقی می‌ماند و از جوجه‌ها نگهداری می‌کند.

جالب اینجاست که این تحقیق نشان می‌دهد پرستاران برای مراقبت از برادران و خواهران جوان‌تر خود بسیار تلاش می‌کنند و در مقابل برای جوجه‌هایی که نسبت دورتری با آنها دارند، آنقدرها خود را به زحمت نمی‌اندازند.

نتایج این تحقیق که در مجله رویال سوسایتی به چاپ رسیده، توانسته چشم‌انداز جدیدی را برای درک بهتر از دنیای پرندگان ایجاد کند. بویژه این مورد بسیار مهم است چرا که برخی پرندگان به جای این‌که بخواهند صرفاً از بچه‌های خودشان نگهداری کنند، ترجیح می‌دهند از جوجه‌های دیگران نیز نگهداری کنند.

دکتر لوسی براونینگ از دانشگاه نیوساوت ولز و دانشگاه کمبریج که مسوولیت این پروژه را به عهده داشته، در این باره می‌گوید مشارکت همگانی یک قطعه بسیار مهم از پازل تکامل است.

یک نظریه درباره این نوع رفتار این است که پرندگان با کمک به خویشاوندان خود در واقع می‌خواهند از DNA اشتراکی‌شان حفاظت کنند و آن را به نسل‌های بعد انتقال دهند، اما اثبات این باور روی پرندگان و پستانداران کار بسیار دشواری است.

یک تئوری دیگر این است که این همکاری عملاً رفتاری خودخواهانه است چرا که در گونه‌هایی که به زندگی تجمعی عادت دارند، در واقع این پرستاران هستند که رفاه بیشتری دارند و دیگران باید زحمت تهیه غذا را تقبل کنند.

یافته‌های تیم تحقیقاتی نشان می‌دهد پرستارانی که از برادران و خواهران خود نگهداری می‌کنند، در طول روز سه وعده به آنها غذا می‌دهند؛ در حالی که سایر جوجه‌ها از این قاعده مستثنا هستند. در نتیجه می‌توان جمع‌بندی کرد که آنها برای حفاظت از اعضای خانواده‌شان بسیار مسؤلیت‌پذیر هستند.

Science Daily - مترجم و مولف: فرناز حیدری